

Gravplassmyndigheten i Bergen

Utenlandske krigsgraver i Bergen

Samvældelandenes krigsgraver Møllendal

Bakgrunn

I Bergen kommune er det 1300 utenlandske krigsgraver fra 2. verdenskrig. Samtlige av disse er fredet uten tidsbegrensning og skal holdes i hevd og forvaltes med den verdighet som deres egenart tilsier jfr. gravplassloven §23a.

Med krigsgraver menes utenlandske borgere – soldater, krigsfanger el.l. som falt på norsk jord og er gravlagt i Norge.

I Bergen kommune er gravene fordelt på Møllendal gravplass (samveldelandene), Solheim gravplass (tyske og sovjetisk), Gravdalspollen gravplass (sovjetiske), Åsane kirkegård (sovjetiske) og Arna kirkegård (sovjetiske).

Gravplassmyndigheten i Bergen har gode rutiner på stell og vedlikehold av krigsgraver og vi skjøtter disse godt.

Det er de lokale gravplassmyndighetene som har ansvar for stell og vedlikehold av krigsgravene, mens den norske stat skal bære kostnadene. Tilskudd gis som øremerkete, årlige tilskudd. Større arbeid på steiner eller anlegg må det eventuelt søkes departementet om ekstra midler til.

Sovjetiske krigsgraver Gravdalspollen

Britiske krigsgraver Møllendal

46 soldater fra det britiske samveldet er gravlagt på Møllendal gravplass. Gravene er samlet på et felt med gravstøtter, noen med flere navn og et felles hovedminnesmerke med påskriften «FOR FREEDOM AND JUSTICE 1939 – 1945»

ÅRLIG STELL

Til frigjøringsdagen 8.mai skal hekken klippes og kanter stikkes, i tillegg at bed beplantes.

Gravfeltet stelles gjennom sesongen med gressklipp og lusing samt sommerplanting i de store felles-bedene.

Til markering av Remembrance Day i november stikkes kanter og helleganger på nytt, og det legges edelgran på rosebedene.

Feltet ble total-rehabilitert i 2015 og oppfrisket i 2020, i samarbeid med Commonwealth War Graves Commission (CWGC).

Sovjetiske krigsgraver Gravdalspollen

På det sovjetiske krigsgravfeltet er det 82 små, liggende navneplater i stein, hvorav det på åtte står påskriften "1 ukjent sovjetisk borger".

I tillegg ligger her en stor minneplate med russisk tekst:

"HER HVILER 51 SOVJETISKE BORGERE
SOM MISTET LIVET I NORGE
UNDER KRIGEN 1941 – 1945.
FLYTTET FRA
SELJE, FLORØ, ASKVOLL, SOLUND OG FJELL.
DUDNIK KONSTANTIN
50 UKJENTE SOVJETISKE BORGERE"

ÅRLIG STELL

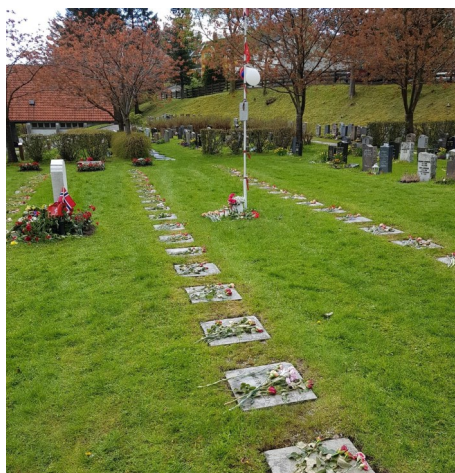
Til 1. mai skal feltet være ryddet. stelt og beplantet.

Tradisjonen i Bergen tilsier at beplantningen forsøkes holdt i røde blomster.

Gresset klippes gjennom sesongen samt at det kantstikkes omkring de liggende plattene årlig. Heller med påførte navn heves med jevne mellomrom.

På feltet er også en stående gravstøtte og en stang med informasjonsskilt og hammer og sigd i toppen.

På sovjetiske krigsgraver holdes markeringer gjerne 1.mai og 9.mai, som var frigjøringsdagen i det gamle Sovjet.

sovjetiske krigsgraver Åsane, Arna og Solheim

Åsane kirkegård

27 sovjetiske krigsfanger ble gravlagt på Åsane kirkegård. Det er satt opp et stort minnesmerke for disse. Stedet er forhøyet, hellelagt og omkranset av hekk.

ÅRLIG STELL

Hekken klippes årlig og hellene skal holdes rene.

Viktige datoer: 1.mai og 9.mai.

ÅRLIG STELL

Bedet beplantes vår og sommer samt dekkes med edelgran om høsten.

Viktige datoer: 1.mai og 9.mai

Arna kirkegård

Det er gravlagt fem sovjetiske krigsfanger på Arna kirkegård. Det er reist et felles gravminne for disse, med inskripsjonen:

"5 ukjende russarar kvilar her. Fall for fiendhand på Rolland hausten 1942. Gravlagde i vigd jord 5. oktober 1945. Signe kvila i Noregs jord. Vondskap skal vendast. Broder skal gjeva einannan si hand."

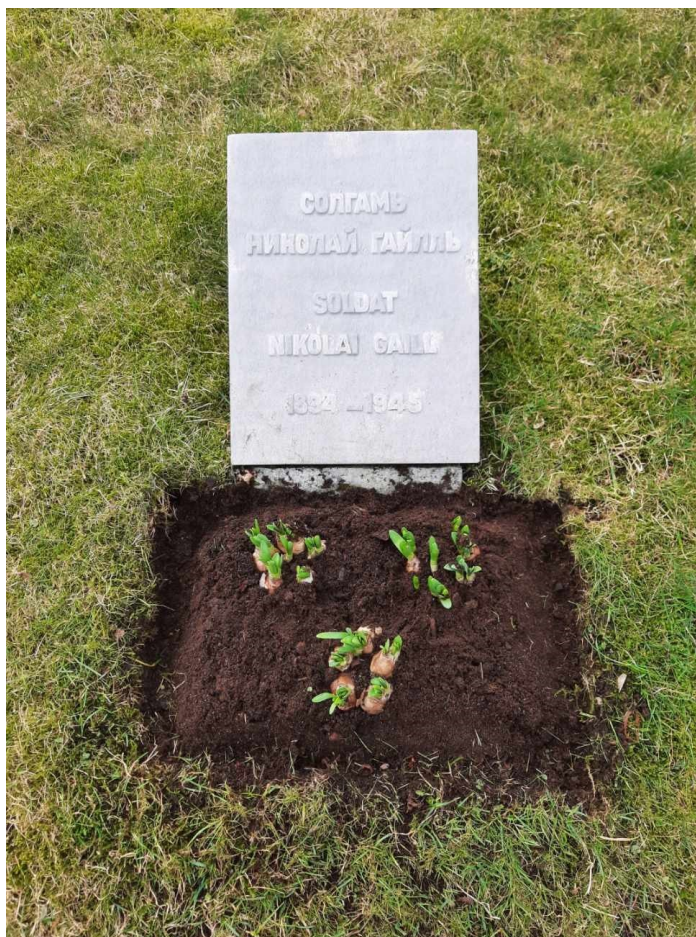
Solheim gravplass

En sovjetisk soldat er gravlagt på Solheim gravplass, Nikolai Gail.

ÅRLIG STELL

Bedet beplantes vår og sommer samt dekkes med edelgran om høsten.

Viktige datoer: 1.mai og 9.mai.

Tyske krigsgraver Solheim gravplass

1085 tyske soldater er gravlagt her og flere av gravminnene er påført mer enn ett navn.

Ved inngangen til feltet er satt opp en bronseplakett med påskriften:

**«AUF DIESEM GRÄBERFELD
RUHEN 1085 DEUTSCHE SOLDATEN
DES WELTKRIEGES 1939 – 1945.
PÅ DENNE GRAVPLAS HVILER
1085 TYSKE SOLDATER FRA VERDENSKRIGEN 1939 – 1945»**

ÅRLIG STELL

Gresset klippes og en større blomsterurne på den hellelagte plassen beplantes gjennom året iht. sesong. Beplantningen rundt gravfeltet vedlikeholdes og beskjæres etter behov.

Hellelagt plass og helleganger holdes vedlike., og det kantstikkes rundt liggende gravplater nederst på feltet.

Benkene på den hellelagte plassen vedlikeholdes hvert annet år.

Via den tyske krigsgravtjenesten kan det bestilles følgende levert av Gravplassmyndigheten i Bergen:

Dauerkranz

Blumenstrauss (sesongens blomster)

